

แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

การวิเคราะห์ "ข่าวไม่เป็นทางการ" เกี่ยวกับสถานการณ์น้ำมันนี้ ใช้แนวคิดเกี่ยวกับข่าวลือ และแนวคิดเกี่ยวกับการกำหนดวาระหรือหัวข้อพิจารณาของสื่อมวลชน ดังนี้:-

แนวคิดเกี่ยวกับ "ข่าวลือ"

การศึกษาเกี่ยวกับข่าวลือมีความสำคัญ ไม่เฉพาะแต่ในตัวของมันเอง มันสามารถแสดงถึงการเปลี่ยนแปลงทางสังคม ข่าวลือถูกเชื่อว่าจะมีความผิดพลาดโดยการผิดเพี้ยนไปเมื่อมีการถ่ายทอดต่อกันไปหลายทอด และสิ่งนี้เองมักคิดกันว่าเป็นลักษณะสำคัญของข่าวลือ ข่าวลือ คือ เรื่องราวที่ผ่านจากบุคคลหนึ่ง ไปยังอีกบุคคลหนึ่ง ข้อสมมติฐานคือ ผู้พูดคนแรกในขบวนการเป็นผู้รู้เห็นด้วยตัวเอง ข่าวของเขาจึงมีความถูกต้อง และเมื่อมีการส่งข้อมูลต่อ ๆ ไป ก็เริ่มมีความผิดเพี้ยน เนื้อหาเริ่มเบี่ยงเบนไปจากกระบวนการของการส่งข่าวสาร บางคนอาจหลงลืมบางประเด็น และบางคนอาจเพิ่มเติมความคิดเห็นของตน

งานของอัลพอร์ตและโพสต์แมน (Allport and Postman, 1947) เป็นการศึกษาที่มีความละเอียดมากที่สุดในด้านนี้ เขาสรุปการค้นพบของเขาในรูปของ 3 แนวความคิด คือ 1) การปรับเป็นแนวโน้มของการทำให้เนื้อหาสั้นลง มีสาระสำคัญมากขึ้น จดจำได้ง่ายขึ้น 2) การทำให้ชัดเจนขึ้นเป็นแนวโน้มต่อการเลือกรับรู้ 3) การจำและการรายงานรายละเอียดที่จำกัด และการซึมซับเป็นแนวโน้มของรายงานเพื่อให้ความสัมพันธ์กันมากขึ้น และเชื่อมโยงกันมากขึ้นกับความสนใจ การทดลองของเขาไม่เพียงแต่ยืนยันการค้นพบแต่เดิม เช่น ของบาร์ทเลทท์ (Bartlett, 1932) แต่ได้ค้นพบในทำนองเดียวกันกับผู้อื่นอีกหลายคน การทดสอบซ้ำหลายครั้ง แสดงให้เห็นว่าการส่งต่อข้อมูลไปหลายช่วงมักจะเกิดความไม่ถูกต้อง คนส่วนใหญ่ไม่สามารถจดจำสิ่งที่เขาได้ยินจากผู้อื่น ได้คำต่อคำ ความเข้าใจนั้นขึ้นอยู่กับกรอบอ้างอิงของผู้รับ สิ่งเหล่านี้แสดงให้เห็นถึงข้อเท็จจริง และอธิบายได้ในเรื่องของข้อจำกัดของการรับรู้และความจำของมนุษย์

คนทุกคนดำเนินชีวิตในแต่ละวัน โดยมีพื้นฐานอยู่บนรายงานที่ไม่ถูกต้อง เชื่อโดยปราศจากการพิสูจน์อย่างแน่ชัด คนเราเชื่อในความถูกต้องของสิ่งที่เขาได้ยินโดยไม่ลังเล นอกเสียจากว่าจะมีข้อสงสัยหรือความไม่น่าเชื่อเป็นพิเศษ อะไรก็ตามที่ดูมีเหตุมีผลในขณะนั้นจะถูกยอมรับโดยทันที และรายงานข่าวส่วนใหญ่มักปรากฏภายหลังว่ามีความถูกต้อง เพียงพอสำหรับการเปลี่ยนแปลงพอสมควร ในการวิเคราะห์ขั้นสุดท้าย ความถูกต้องของข่าวใด คือสิ่งที่สามารถค้นหาออกมาด้วย

ความสามารถของการพิจารณา เพราะฉะนั้นจึงจำเป็นที่จะต้องแยกแยะระหว่างปัญหาของความถูกต้องกับปัญหาของความเชื่อถือได้ ความถูกต้องและความผิดเป็นสิ่งที่ต้องถกเถียงกัน การพิสูจน์ถึงความผิดและการสงสัยขึ้นอยู่กับดุลพินิจของคนแต่ละคน คนเรากะทำสิ่งใดลงไปเพราะความเชื่อของตน ซึ่งไม่จำเป็นว่าจะแสดงถึงความถูกต้อง

วิธีการต่าง ๆ ที่ใช้ศึกษาในเรื่องข่าวลือสามารถพบได้ในงานเขียนของนักประวัติศาสตร์และนักสังคมวิทยา เขามองว่าข่าวลือเป็นรูปแบบของการติดต่อสื่อสารที่พัฒนาขึ้นเมื่อคนเข้ามาเกี่ยวข้องกันในสถานการณ์หนึ่งที่มีบางสิ่งบางอย่างนอกเหนือจากสภาพการณ์ธรรมดาเกิดขึ้น รวมถึงสติปัญญาของเขาเข้าด้วยกัน พยายามที่จะปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ เขามองว่าข่าวลือเป็นความคิดริเริ่มร่วมกันที่มีความจัดองค์กรและทิศทาง โดยคนจำนวนมาก แต่คนแต่ละคนมิได้ปฏิบัติโดยอิสระ แต่เป็นคน ๆ หนึ่งในกลุ่มคนจำนวนมาก เขามีอาจปฏิเสธได้ว่า ข่าวลือนั้นบางครั้งไม่ถูกต้อง แต่เขามุ่งความสนใจไปยังปัญหาอื่นนอกเหนือจากความผิดพลาด ผู้ค้นคว้าในประเด็นนี้ ได้แก่ โอมาน (Oman, 1918) ดูแซท (Dauzat, 1919) ไบซาว (Bysow, 1928) โรส (Rose, 1940) และปีเตอร์สันและกิสต์ (Peterson and Gist, 1951)

จากจุดนี้จึงไม่ยากนักที่จะแยกความแตกต่างระหว่างกระบวนการติดต่อสื่อสาร และผลของการติดต่อสื่อสาร เนื้อหาของข่าวลือมิได้ถูกมองว่าเป็นสิ่งที่ถูกส่งต่อไป แต่เป็นสิ่งที่ถูกสร้างขึ้นถูกปรับเปลี่ยน และเสริมเติมแต่งในการติดต่อสื่อสารครั้งต่อ ๆ ไป ตามที่เทเยอร์ (Thayer, 1958) ได้กล่าวไว้ ข่าวลือมิใช่การกระจายข่าวสารที่เตรียมไว้แล้วเหมือนกับขบวนการของการเกิดนิยามของสถานการณ์ ส่วนใหญ่คนเราหยุดถึงเนื้อหาข่าวลือเฉพาะที่ผ่านมาแล้ว ในที่สุดข่าวลือจะเป็นรูปที่แน่นอนในประโยคเดียว อย่างไรก็ตามระหว่างทางที่จะไปถึงจุดนี้ มันจะอยู่ในลักษณะที่มีความหลากหลาย แม้ว่าหลังจากอยู่ในรูปที่ค่อนข้างคงตัวแล้ว มันถูกยืนยันและเสริมในการติดต่อสื่อสารครั้งต่อไป ในความหมายนี้ข่าวลืออาจถูกสร้างขึ้นอยู่ตลอดไป เมื่อกิจกรรมการติดต่อสื่อสารหยุดลง ข่าวลือจะไม่มีอีกต่อไป

เป็นที่เห็นได้ชัดว่าข่าวลือเป็นกิจกรรมที่มีการดำเนินการร่วมกัน มีการแบ่งงานกันทำ ในระหว่างผู้เข้าร่วม แต่ละคนมีส่วนเสริมต่าง ๆ กัน ข่าวลือมีอยู่เฉพาะในการติดต่อด้วยคำพูดของแต่ละคนซึ่งแตกต่างกัน กิจกรรมของแต่ละคนเป็นเพียงสื่อกลาง ข่าวลือแต่ละข่าวมีประวัติความเป็นมา แต่เราไม่สามารถค้นพบได้จากชีวประวัติของแต่ละคน พฤติกรรมของคน ๆ หนึ่งดำเนินต่อไปยังคนอื่น ๆ และในที่สุดสำเร็จเสร็จสิ้นที่บุคคลอื่นอยู่นั่นเอง ผู้เข้าร่วมมีความเกี่ยวพันกัน ไม่มีใครสามารถปฏิบัติการทั้งหมดได้โดยลำพัง ยิ่งกว่านั้นสิ่งที่แต่ละคนมีส่วนร่วมเป็นเพียงส่วนเล็ก ๆ ของกิจกรรมเท่านั้น เว้นแต่ในเหตุการณ์ที่ร้ายแรง คนส่วนใหญ่ไม่มีเวลามากพอที่จะถกเถียงเกี่ยวกับสถานการณ์นั้น ข่าวลือไม่ใช่สิ่งที่คนหนึ่งคนใดสร้างขึ้นแล้วกระจายออกไป แต่เป็นการสร้างขึ้นร่วมกันโดยคนหลาย ๆ คน

การแพร่ของข่าวลือ ไม่เหมือนการทดลองในการส่งข่าวสารต่อ ๆ กันไป ไม่ใช่ชบวนการที่พัฒนาขึ้น ในลักษณะของ เส้นตรง เหมือนกับวันหลังจากการลอบสังหารประธานาธิบดีเคนเนดี ผู้เข้าร่วมในกระบวนการข่าวลือไม่ใช่หุ่นยนต์ ซึ่งสามารถจะจดจำสิ่งที่เขาได้ยินได้ฟังโดยอัตโนมัติ บางคนเพิ่มเติมการคาดการณ์ของตน บางคนคาดถึงถึงสิ่งที่จะเกิดตามมา บางคนมีแนวโน้มที่จะเปรียบเทียบกับสถานการณ์ที่ใกล้เคียงกันซึ่งตนคุ้นเคย คนซึ่งเกี่ยวข้องเป็นพิเศษอาจเพิ่มเติมข่าวที่รวดเร็วไหลซึ่งจัดว่าเป็นข้อมูลลับ แม้ว่าการโกหกโดยจงใจจะไม่ใช้สิ่งธรรมดาในการพูดคุยความเป็นไปได้ที่ไม่สามารถกำหนดกฎเกณฑ์ออกมาได้ บางคนตั้งคำถามหรืออาจถกเถียงข้อความบางประการ เพื่อต้องการคำอธิบาย จากความลับสนของการติดต่อสื่อสารด้วยคำพูดนี้เอง ข้อมูลบางประการค่อย ๆ เริ่มปรากฏ และจัดเรียงลำดับความสำคัญ และจากวิธีการแปลความหมายร่วมกันจึงเกิดขึ้น

แต่ละคนมีบุคลิกลักษณะ เฉพาะตัวและมีปฏิกริยาต่อสถานการณ์แต่ละอย่าง ไม่เหมือนกัน เพราะบุคคล 2 คน ไม่อาจอธิบายเรื่องราวโดยใช้คำศัพท์เดียวกัน มีการรับรู้หรือมีความสนใจอย่างเดียวกัน ส่วนของเขาในการดำเนินการร่วมกันจึงมีความแตกต่าง และแต่ละคนมีส่วนร่วมในการติดต่อสื่อสารด้วยเหตุผลที่แตกต่างกัน เพราะฉะนั้นชบวนการทั้งหมดไม่สามารถอธิบายได้ในรูปของแรงจูงใจของแต่ละคน คนบางคนส่งต่อข่าวสารแม้รู้ว่ายังไม่มีการพิสูจน์ เพราะเขาเชื่อว่ากลุ่มอยู่ในอันตราย บางคนอาจพยายามเพิ่มชื่อเสียงให้ตัวเอง โดยแสวงหาเป็นรู้อข้อมูลภายในคนที่อยู่ในตำแหน่งสำคัญมองว่าตนเป็นจุดสำคัญในเครือข่ายการติดต่อสื่อสาร และพยายามที่จะแสดงความรับผิดชอบโดยแสดงทัศนคติ โกลเวอร์ (Glover, 1940) ให้ความเห็นว่าคนช้อยอาจพูดออกมาเพราะความกลัว โดยหวังว่ารายงานนั้นจะได้รับการโต้แย้ง ทั้งนี้จุดประสงค์ร่วมกันคือความพึงพอใจบางอย่างของผู้เข้าร่วมในสถานการณ์นั้น ปัญหาที่ควรพิจารณาอีกคือคำจำกัดความร่วมกันนั้น พัฒนาขึ้นมาได้อย่างไร ทั้ง ๆ ที่แต่ละคนมีแรงจูงใจต่างกัน ยิ่งกว่านั้นชบวนการร่วมกันพัฒนาโดยอิสระอย่างเห็น ได้ชัดตามความปรารถนาของแต่ละคน เมื่อข่าวลือกำลังแพร่กระจาย มันไม่สามารถควบคุมได้โดยผู้เข้าร่วมคนใดคนหนึ่ง ผู้ชคนที่กำลังบ้กำลังสามารถที่จะถูกยับยั้งเมื่อผู้เข้าร่วมเพียง 2 - 3 คน เปลี่ยนใจอย่างนั้นหรือ

การมีส่วนร่วมของแต่ละคนแตกต่างกันออกไปตามลักษณะของความเกี่ยวข้องของเขาในสถานการณ์และความสัมพันธ์ของเขากับผู้อื่น ผู้มีส่วนร่วมในการสร้างข่าวลือบัญญัติกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ที่เห็นชัดที่สุด คือ บทบาทของผู้สื่อข่าว (Messenger) บุคคลผู้ซึ่งนำข้อมูลต่าง ๆ มายังกลุ่มโดยปกติเขามองตัวเองว่าเป็นผู้ถ่ายทอดสิ่งที่ตนได้ยิน ถึงแม้ว่าเขากำลังรายงานข้อมูลจากจุดยืนที่ต่างกัน บทบาทอีกอย่างหนึ่ง คือ การเป็นผู้แปลความหมาย (Interpreter) บุคคลซึ่งพยายาม

จัดข่าวให้เข้ากับสิ่งที่เขารู้ และทำการประเมิน โดยเทียบกับเหตุการณ์ในอดีตและคาดถึงอนาคต ผู้สงสัย (Skeptic) คือผู้ที่แสดงความสงสัยต่อความถูกต้องแท้จริงของรายงานข่าวต้องการการพิสูจน์ และเร่งเร้าให้มีความระมัดระวังในการใช้ข่าวสารเป็นพื้นฐานเพื่อการเปลี่ยนแปลง เมื่อมีการตีความที่เป็นไปได้หลายทางหรือมีการปฏิบัติได้หลายแนวทาง ผู้ที่มีความเห็นคล้อยตามคนอื่นก็จะเชื่อตามคนอื่น (Protagonist) บางครั้งเขาเป็นผู้ซึ่งได้รับผลกระทบส่วนตัว เช่น ญาติหรือเพื่อนสนิทตกเป็นผู้เคราะห์ร้าย ถ้าเป็นดังนั้นเขาอาจเป็นผู้ก่อกวน (Agitator) ในบางกรณีที่อาจไม่เกิดขึ้นบ่อยนักคนซึ่งเชื่อว่ารายงานข่าวผิด อาจยังคงทนข่าวนั้น เพราะทำให้ตัวเองได้ประโยชน์ บทบาทที่มักจะพบบ่อย คือผู้รับรู้อู (Auditor) เป็นผู้ดูแลแต่พูดน้อยมาก เป็นผู้แสดงความสนใจและเพียงแต่ฟัง บางครั้งมีการถามปัญหาบ้างซึ่งเป็นปัญหาที่มีความสำคัญ สิ่งของแต่ละคนพูดถูกจัดให้อยู่ในลักษณะที่ดึงดูดผู้ฟัง และทัศนคติของผู้เข้าร่วมมีผลต่อเนื้อหาของการติดต่อสื่อสาร บทบาทที่สำคัญคือ ผู้ตัดสินใจ (Decision maker) ซึ่งเป็นผู้ชี้แนะและตัดสินใจว่าควรทำอะไร ในหลายสถานการณ์ผู้ที่มีความรู้พิเศษ เจ้าหน้าที่หรือคนที่มีสถานภาพสูงถูกคาดหวังให้รับผิดชอบในการตัดสินใจ บางครั้ง "ผู้นำโดยธรรมชาติ" ซึ่งเป็นคนที่ได้รับความเคารพอย่างกว้างขวางจากความสามารถส่วนตัวของเขา จะเป็นผู้มีอำนาจสั่งการ บทบาทดังกล่าวมิได้หมายความว่าตามลักษณะของชนบทรอบนิยม เหมือนเช่นบทบาทปกติของพยาบาลในโรงพยาบาลหรือผู้พิพากษาในห้องพิจารณาคดี แต่รูปแบบพฤติกรรมเหล่านี้เกิดขึ้นเป็นประจำจนสามารถสังเกตเห็นได้

บทบาททั้งหมดเหล่านี้เรามิอาจพบทั้งหมดในการเกิดข่าวลือครั้งหนึ่ง ๆ คน ๆ หนึ่งมิใช่จะแสดงบทบาทเดียวเสมอ คนซึ่งทำหน้าที่เป็นผู้ส่งข่าวในเรื่องหนึ่ง อาจเป็นผู้สงสัยหรือเป็นผู้ที่มีความเห็นคล้อยตามในเรื่องอื่น ๆ ยิ่งกว่านั้นในขณะที่ข่าวลือเกิดขึ้น แต่ละคนอาจมีส่วนร่วมด้วยวิธีต่าง ๆ กันตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนไป มิใช่เนื่องจากความจำผิดพลาด แต่เป็นเพราะความสัมพันธ์ของเขากับต่อผู้คนหลากหลายนั้นแปรเปลี่ยนไปต่าง ๆ กัน

ข่าวลือเกิดขึ้นเฉพาะการติดต่อสื่อสารของคน มันไม่สามารถระบุได้ในรูปของกลุ่มคำพูดใดที่แน่นอน สิ่งที่ถูกระบุว่าเป็นข่าวลือนั้นโดยปกติเป็นการสรุปความหมายกว้าง ๆ จากการติดต่อสื่อสารด้วยคำพูดที่หลากหลาย ข่าวสารบางชิ้นอาจถือว่าการยืนยัน หรืออาจเป็นส่วนหนึ่งของคำถาม อาจเป็นคำกล่าวตรง ๆ หรือบอกเป็นนัย ในการพูดคุยบางสิ่งอาจถูกละไว้ไม่จำเป็นต้องพูดทั้งหมด อาจมีการใช้คำเหมือน และอาจใช้ท่าทางประกอบ แสดงท่าทางผิดหวัง หรือพยักหน้าประกอบก็อาจเป็นการเพียงพอแล้ว ลำดับของคำพูดอาจแตกต่างกันไปสำหรับผู้พูดแต่ละคน เพราะข่าวลือไม่มีมาตรฐานของลำดับคำพูดเหมือนกับคำขวัญ คติพจน์ หรือคำพูดที่ใช้ในพิธีการ ผู้สังเกตสามารถระบุเนื้อหาของข่าวลือ โดยจับใจความจากการติดต่อสื่อสารหลาย ๆ ครั้ง

การแปรเปลี่ยนในเนื้อหาของข่าวลือ ปกติเราเรียกว่า " การผิดเพี้ยน " เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการซึ่งพัฒนาโดยผู้คนที่พยายามทำความเข้าใจและให้ได้มาซึ่งมติเอกฉันท์ ผู้เข้าร่วมแต่ละคนพิจารณาความหมายของสิ่งที่เขาได้รู้มา ผสมผสานเข้ากับมุมมองของตนเองและสร้างแนวคิดของตนต่อสถานการณ์นั้น ๆ คำหรือวลีที่ใช้แตกต่างกัน อาจจะมีหรืออาจจะไม่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญต่อทิศทางของการดำเนินการทั้งหมด แต่ถ้ามีบางสิ่งที่ถูกเพิ่มเติมหรือขาดหายไป จะมีผลต่อโครงสร้างทั้งหมด

ข่าวลือเป็นรูปแบบของการติดต่อสื่อสารที่เกิดขึ้นครั้งแล้วครั้งเล่า ผู้คนที่ตกอยู่ในสถานการณ์ที่ไม่มีความแน่นอน พยายามที่จะแปลความหมายของข่าวลือด้วยสติปัญญาที่มีอยู่ทั้งหมด อาจเรียกได้ว่าเป็นรูปแบบของการแก้ปัญหาาร่วมกัน ข่าวลือจะพบทั่วโลกในทุกช่วงของประวัติศาสตร์ เนื้อหาของข่าวลือมีลักษณะเฉพาะในแต่ละบริบทของประวัติศาสตร์ รูปแบบของการกระทำมิได้ขึ้นอยู่กับลักษณะเฉพาะของบุคคลใด ไม่คำนึงถึงระดับของความรู้ความสามารถ แต่ละคนจะเข้ามามีส่วนร่วมเมื่อต้องการที่จะเข้าใจความเป็นไปรอบตัว ความเป็นจริงที่จะต้องศึกษามีใช้การผิดเพี้ยนที่เกิดขึ้นจากการส่งข้อมูล แต่เป็นปฏิกิริยาทางสังคมของผู้คนที่ตกอยู่ในสถานการณ์ที่หาคำอธิบายได้ไม่เพียงพอ เพื่อให้การปฏิบัติตัวเป็นไปอย่างฉลาด บุคคลนั้นจึงต้องหาข่าวสารและข่าวลือเป็นรูปแบบหนึ่งที่จำเป็นของข่าว

แนวทางที่มีประโยชน์ประการหนึ่งที่จะอธิบายลักษณะของข่าวลือ คือ วิธีทางพฤติกรรม อะไรคือสิ่งที่ผู้คนกระทำเมื่อเขามีส่วนร่วมในการสร้างข่าวลือ ข่าวลือเป็นกิจกรรมร่วมกัน ซึ่งแต่ละส่วนประกอบด้วยกิจกรรมการรับรู้และกิจกรรมการสื่อสาร ก่อนที่จะระบุลักษณะสำคัญเพิ่มเติมต่อไป จำเป็นที่จะต้องมีการสำรวจดูลักษณะการติดต่อสื่อสารที่ใช้อยู่ในสังคม ดิวอี้ (Dewey, 1926) กล่าวว่า หัวใจของการติดต่อสื่อสารมิใช่การแสดงออกซึ่งความคิดและความรู้สึก แต่เป็นการสร้างกิจกรรมร่วมกัน ซึ่งส่วนร่วมของแต่ละคนถูกปรับเปลี่ยนและควบคุมในขอบเขตของการมีส่วนร่วมนั้น

เนื้อหาของการพูดก็ถูกควบคุมด้วยเช่นกัน คนเรามักไม่ค่อยมีอิสระที่จะพูดตามที่ต้องการ แต่ละคนมีความคิดเห็นของตนเอง แต่เขาจะแสดงออกหรือไม่ขึ้นอยู่กับการคาดหวังของเขามที่มีต่อผู้ฟัง เนื้อหาบางประการเป็นหัวข้อที่ไม่เหมาะสมสำหรับการถกเถียง บางคนอาจจะเว้นการพูดที่คิดว่าคนอื่นจะเห็นว่าเป็นสิ่งที่ไม่ถูกต้อง หรือเป็นสิ่งผิด เหมือนกับการที่เขาหลีกเลี่ยงการทำสิ่งที่คนอาจหัวเราะเยาะหรือโกรธเคือง ผู้ที่ถูกบีบบังคับให้ดูถูกคนอื่น ปกติต้องการที่จะเก็บงำความรู้สึกของเขาไว้ ความเคารพนับถือซึ่งหลาย ๆ คนแสดงขึ้นอยู่กับความสัมพันธ์ทางสังคมที่มีอยู่และบรรทัดฐานทางสังคมมีผลทำให้คนเราเกิดความรับผิดชอบต่อผลของคำพูดของตน ในหลายสถานการณ์ คนเราก็มักเก็บงำความรู้สึก และปรุงแต่งคำพูดของเขาให้สอดคล้องกับความมุ่งหวังของกลุ่ม

โดยทางทฤษฎี เราสามารถพูดกับคนอื่น ไม่ว่าใครก็ตาม แต่ในความจริงแล้วมีอุปสรรคมากมายต่อการติดต่อสื่อสารอย่างอิสระ แต่ละชุมชนมีช่องทางการติดต่อสื่อสารซึ่งเป็นส่วนที่ผสมกลมกลืนกับระบบสังคมที่มีอยู่ ผู้เข้าร่วมดำเนินการสื่อสารโดยอยู่บนพื้นฐานของความเข้าใจกัน และแลกเปลี่ยนข้อมูลด้วยความไว้วางใจกัน ตัวอย่างเช่น ระบบราชการมีลักษณะการติดต่อที่เป็นทางการ มีเครือข่ายที่แน่นอน นอกจากนี้เครือข่ายถาวรสามารถเห็นได้ในความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มที่มีเชื้อชาติต่างกัน หรือระหว่างชนชั้นที่ต่างกัน ช่องทางการติดต่อสื่อสารมีความหมายมากกว่าเพียงการติดต่อกัน มันประกอบด้วยความเข้าใจร่วมกันเกี่ยวกับใครพูดกับใคร เกี่ยวกับเรื่องอะไร ภายใต้สถานการณ์ใด ด้วยความมั่นใจในระดับใด

ช่องทางการสื่อสารที่เป็นทางการมีการจัดการเหมือนสถาบันทางสังคมอื่น ๆ มีการกำหนดโดยกฎเกณฑ์ที่แน่นอน มีบทลงโทษ มีมาตรฐานของการยอมรับที่แน่นอน กำหนดแนวทางการส่งผ่านข้อมูลซึ่งได้ทดสอบความถูกต้องแล้ว ตลอดจนกำหนดความรับผิดชอบที่แน่นอน บุคลากรคำนึงถึงความภาคภูมิใจส่วนตัวและชื่อเสียงของหน่วยงาน จึงมีแนวโน้มที่จะปรับความพอใจส่วนตัวเพื่อการติดต่อสื่อสารที่ถูกต้อง ในสังคมส่วนใหญ่ ช่องทางการติดต่อสื่อสารที่เป็นทางการเป็นที่ยอมรับโดยทั่วไปว่าเป็นแหล่งข้อมูลที่เชื่อถือได้

ช่องทางการสื่อสารเสริมมักจะเกิดขึ้นเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่กิจกรรมที่มีความยุ่งยาก เครือข่ายที่ไม่เป็นทางการพัฒนามาจากกลุ่มคนซึ่งมีความเป็นเพื่อนกัน บทบาทที่กำหนดในช่องทางการติดต่อเสริมไม่ตายตัว ทั้งทางขนบธรรมเนียมหรือตามข้อกฎหมาย แหล่งข้อมูลเหล่านี้ถูกประเมินในรูปของชื่อเสียงส่วนบุคคลในเรื่องของความซื่อสัตย์ ความรู้ การใช้ดุลยพินิจ และ "ความเกี่ยวพัน" (Connections) แม้ว่าการได้มาซึ่งข่าวสารจะไม่เป็นทางการ ผู้เข้าร่วมก็สามารถที่จะถูกระบุตัวได้ เพราะพวกเขาส่วนใหญ่รู้จักกัน โดยส่วนตัว ความรับผิดชอบต่อผลของการพูดของใครคนใดคนหนึ่งเป็นสิ่งที่แน่นอนตายตัว และแต่ละคนต้องปกป้องชื่อเสียงของตนเอง เมื่อพูดถึงเรื่องเล็ก ๆ น้อย ๆ คำพูดของเขาต้องถูกผสมด้วยข้อมูลอื่นเมื่อต้องการที่จะให้มีการประเมินที่ดีที่สุดเท่าที่จะทำได้ จุดยืนของผู้พูดอยู่ที่การเสี่ยง เมื่อใดก็ตามที่เขาเข้าร่วมในข่าวลือกับคนแปลกหน้า เขาอาจจะไม่สนใจ แต่ถ้าในระหว่างผู้ซึ่งรู้จักกัน สิ่งนี้จะเป็นสิ่งที่สำคัญมาก

เหมือนกับรูปแบบอื่น ๆ ของการดำเนินการร่วมกัน กิจกรรมการติดต่อสื่อสารมีความแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับว่ามีกฎหลวมหรือเข้มงวดจากขบวนการที่เป็นทางการจนถึงการแลกเปลี่ยนที่ไม่เป็นทางการ จนถึงการแสดงออกโดยทันทีทันใด ลักษณะที่พิเศษของข่าวลือในฐานะที่เป็นกระบวนการร่วม คือ ระดับชั้นของข้อมูลที่ต่ำกว่าส่วนประกอบทั้งหลายของการติดต่อสื่อสารทั่ว ๆ ไป มีการยึดหยุ่นในเรื่องบรรทัดฐาน ซึ่งเป็นสิ่งที่กำหนดระดับชั้นทางสังคม แหล่งข้อมูล กระบวนการ พิสูจน์ เนื้อหาเรื่องราวและแม้แต่การใช้ท่าทาง นั้นเป็นเพราะการดำเนินการเหล่านี้ไม่ได้อยู่ในกรอบของสถาบัน มันมีโอกาสที่จะเกิดขึ้นทันทีทันใด โดยมีได้มีการเตรียมล่วงหน้า

ข่าวลือได้รับการพิจารณาว่าเป็นการกระทำที่ไม่มีการเตรียมตัวร่วมกันของการแปลความหมาย ฉะนั้นการศึกษาข่าวลือจึงจำเป็นต้องพิจารณาลังคมโดยรอบซึ่งเกิดข่าวลือนั้น มันไม่ใช่รายงานที่แยกอยู่โดดเดี่ยว แต่เป็นถ้อยคำที่เป็นกระบวนการร่วมกัน การวิเคราะห์เนื้อหาโดยลำพังอาจให้ความเข้าใจได้ไม่เพียงพอ การที่จะเข้าใจว่าข่าวลือใดจะต้องมีความรู้ในเรื่องที่เป็นสิ่งอ่อนไหวร่วมกันของประชาชน ข่าวลือหลายข่าวซึ่งเกี่ยวข้องกัน อาจเกิดขึ้นในสถานการณ์เดียวกันและจำเป็นต้องนำมาศึกษาร่วมกัน

สิ่งแรกที่จะต้องทำ คือ สืบดูให้แน่ชัดถึงสภาพการณ์ซึ่งเกิดข่าวลือขึ้น คนเราไม่เชื่อข่าวลือเสมอไป ความจริงเขามักจะตรวจสอบรายงานที่มาจากแหล่งที่ไม่เปิดเผย ยิ่งกว่านั้นในการศึกษากระบวนการใดเราต้องพิจารณาปัญหาของการสิ้นสุดด้วย ภายใต้สถานการณ์ใดซึ่งข่าวลือหายไป ในหลายกรณีการติดต่อสื่อสารหยุดเมื่อมีประชามติเกิดขึ้น แต่แม้ว่าเมื่อยังไม่เกิดขึ้น ข่าวลือก็จะดำเนินไปอย่างไม่ต่อเนื่อง ไบชาว กล่าวว่า ข่าวลือมีลักษณะไม่ต่อเนื่อง มันเกิดขึ้นชั่วขณะหายไป และกลับเกิดขึ้นมาอีก ยิ่งกว่านั้นข่าวลือแตกต่างกันอย่างมากตามจำนวนคนที่เข้ามาเกี่ยวข้องและตามสภาพทางภูมิศาสตร์ สิ่งที่เรียกกันว่า "ข่าวซุบซิบ" มักจะจำกัดอยู่ในกลุ่มคนที่ไม่มากนัก คนเหล่านั้นรู้จักมักคุ้นกัน แต่คนจำนวนหลายล้านคนที่กระจายอยู่ตามส่วนต่าง ๆ ของโลกอาจให้ความสนใจในเรื่องความเป็นไปได้ของการใช้อาวุธนิวเคลียร์ ข้อจำกัดเกี่ยวกับเวลาและพื้นที่เหล่านั้นทำให้เกิดความแตกต่างกันระหว่างข่าวลือกับข่าวซุบซิบ

อย่างไรก็ตามสิ่งที่จะเกิดขึ้นตามมาจากการของข่าวลือ ขึ้นอยู่กับเนื้อหาของข่าวนั้นด้วย คนเราจะกระทำหรือไม่กระทำขึ้นอยู่กับคำจำกัดความของเขาเกี่ยวกับสถานการณ์นั้น นอกจากนั้นยังขึ้นกับประชามติที่เกิดขึ้นด้วย เมื่อคนตกลงปลงใจไปในทางใด สภาพบังคับของกลุ่มจะเกิดขึ้นเพื่อบังคับให้เป็นไปตามนั้น แต่ก็มี ความแตกต่างหลากหลายในระดับของประชามติที่เกิดขึ้น ในบางสถานการณ์มีเพียงแนวความคิดเดียว บางสถานการณ์มีแนวความคิดหลากหลาย และแต่ละแนวทางก็มีผู้สนับสนุน ในบางครั้งแต่ละแนวความคิดอาจจะมีความเป็นไปได้พอ ๆ กัน

ปาร์ค (Park, 1940) กล่าวว่า "ข่าว" มีลักษณะพิเศษ มันเป็นส่วนหนึ่งของเหตุการณ์ที่มีการชะงัก ความต้องการข่าวสารจะเพิ่มสูงขึ้นในสถานการณ์ซึ่งพฤติกรรมถูกสะดุดไว้ชั่วคราว และต้องการรายละเอียดเพิ่ม กล่าวอีกนัยหนึ่ง ข่าวเป็นเหตุการณ์พิเศษที่ผิดแผกไปจากเรื่องราวธรรมดาในชีวิต สถานการณ์ที่คลุมเครือไม่กระจ่างนี้แหละที่แปรเปลี่ยนข้อมูลธรรมดาให้เป็น "ข่าว" ได้ โดยเน้นในประเด็นที่ว่าเรื่องราวคลุมเครืออย่างไร มีทางเลือกใหม่ การตัดสินใจจะเป็นไปในทำนองใด ฉะนั้น ข่าวก็คือช่วงของเหตุการณ์ซึ่งอยู่ในตอนสำคัญยิ่งและยังไม่สิ้นสุด ข่าวอาจเป็นข้อมูลด่วนฉับพลันที่คนเราต้องใช้ในการปรับเปลี่ยนสถานการณ์ ข่าวเป็นสิ่งจำเป็นในการ

ค้นหาทิศทางในโลกซึ่งมีการผันแปรอย่างรวดเร็ว ฉะนั้น จึงถูกค้นหาด้วยการลงทุนลงแรงอย่างสูงทีเดียว ในบางสถานการณ์คนเราจะสบายใจขึ้นหากเขาได้รับรู้ว่าเกิดอะไรขึ้นบ้าง และจะสามารถเตรียมตัวรับเหตุการณ์ได้อย่างไร ชาวบางชั้นอาจไม่มีความสำคัญนักแต่มีส่วนในการเสริมสร้างความเชื่อในรูปแบบต่าง ๆ และอาจชี้แนวทางการเปลี่ยนแปลงอันอาจเกิดขึ้นได้

คนเรามักจะทึกทักว่าชาวนั้นเป็นความจริง เมื่อเห็นว่าชาวนั้นได้รับการถ่ายทอดผ่านช่องทางการสื่อสารที่น่าเชื่อถือ ในสภาพสังคมสมัยใหม่กระบวนการรวบรวม แยกแยะ และแพร่กระจายข่าว มีการพัฒนาซับซ้อนมากขึ้นจนสามารถเสนอข่าวได้แทบจะในทันทีที่เกิดเหตุการณ์ ในสังคมส่วนใหญ่สื่อที่ใช้ในการให้ข่าวได้รับความเชื่อถืออย่างมาก ดังนั้นสิ่งที่ปรากฏทางหน้าหนังสือพิมพ์ หรือแพร่ทางวิทยุและโทรทัศน์ มักจะได้รับการยอมรับว่าเป็นเรื่องจริงหากไม่มีเรื่องให้นำสงสัยเป็นพิเศษ เพราะถึงแม้ชาวนั้นจะ ไม่มีการลงชื่อผู้เขียนข่าว แต่ก็มีผู้รับผิดชอบในแง่ของกฎหมายคือ บรรณาธิการ หรือผู้พิมพ์ สำหรับเนื้อหาข่าวที่เผยแพร่ไป ยังสามารถตรวจสอบถึงแหล่งที่มาได้ ในช่วงเหตุการณ์สำคัญ ๆ ผู้คนจะหันไปหาช่องทางการสื่อสารที่เป็นทางการเหล่านี้ เขาถือว่าสื่อเหล่านี้เป็นมาตรฐานที่น่าเชื่อถือ สามารถตรวจสอบได้ จะเห็นได้จากเวลาที่มีเหตุการณ์สำคัญ ๆ ศูนย์หนังสือพิมพ์ สถานีวิทยุ โทรทัศน์ ต้องคอยรับโทรศัพท์สอบถามเป็นจำนวนมาก

อย่างไรก็ตามมีการค้นพบว่า ข่าวที่ออกมาจากสื่อที่เชื่อถือได้นี้ มีบางส่วนที่เป็นเรื่องกึ่งขึ้นความเป็นกลางในการเสนอข่าวสารเป็นสิ่งที่เป็นไปได้ เฟดเดอริก แอล แอลเลน (Frederick L. Allen, 1962) บรรณาธิการที่มีชื่อในยุคนั้นได้กล่าวว่า ในการเสนอข่าวย่อมต้องมีการคัดเลือกเนื้อหาข่าวด้วย วิทยุจะออกอากาศเสนอข่าวได้มาก ขณะที่หนังสือพิมพ์ต้องเสนอให้เหมาะสม เนื้อที่คอลัมน์และมักไม่ค่อยมีเวลาที่จะตรวจสอบความถูกต้อง ผู้เสนอเองก็ต้องการเสนอเรื่องเด็ด ๆ ของตน การบิดเบือนข่าว (Slanting) เป็นวิธีหนึ่งที่มีการใช้อย่างแพร่หลาย เป็นรูปแบบการนำเสนอข่าวในบางประเด็น ขณะเดียวกันก็เจตนาละเลยประเด็นอื่น ๆ

ดับบลิว อี ฮอลล์ (W.E. Hall, 1936) และ มอท (Mott, 1952) ชี้ให้เห็นว่า ผู้สื่อข่าวมักจะมี ความเกี่ยวข้องกับข่าวลือ ในขณะที่ต้องการจะเสนอข่าว "เด็ด ๆ" และ "ข่าวเร็ว" เขาอาจหันมาใช้วิธีการบางอย่าง เช่น มีการเสนอข่าวด้วยถ้อยคำว่า "แหล่งข่าวที่เชื่อถือได้เปิดเผยว่า....." "แหล่งข่าวผู้ไม่ประสงค์จะออกนามกล่าวว่า" หรือ "มีข่าวลือว่า....." ถ้อยคำเหล่านี้มักทำให้ผู้อ่านเกิดความสนใจ อยากรู้ อยากเห็น และเป็นการป้องกัน การเอาผิดทางกฎหมาย นอกจากนั้นยังเป็นวิธีการรักษาชื่อเสียงของสื่อมวลชนที่เสนอข่าวอีกด้วย

ช่องทางการสื่อสารทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการจะดำรงชื่อเสียงและความน่าเชื่อถือของตนไว้ได้เพียงใดขึ้นอยู่กับ การปฏิบัติทั้งสิ้น ความผิดพลาดที่เกิดขึ้นบ้างอาจถูกมองข้าม

ถือว่าเป็นเรื่อง ไม่สลักสำคัญนัก หากภาพพจน์ในอดีตยังเป็นที่น่าเชื่อถืออยู่ อย่างไรก็ตามการเสนอข่าวสารผิดพลาดบ่อยครั้งก็ลดความน่าเชื่อถือของสื่อชนิดนั้น ๆ ลงได้ และสื่อใดที่ถูกตราหน้าว่าไม่น่าเชื่อถือก็จะไม่ได้รับการยอมรับอีกต่อไป

ข่าวลือ มีลักษณะเป็นตัวแทนของข่าว อีกนัยหนึ่ง เป็นข่าวที่ไม่ได้รับการถ่ายทอดออกไปตามสื่อที่สมควร ข่าวลือเกิดขึ้นจากการที่คนเราได้รับข้อมูลจากสื่อที่เป็นทางการอย่างไม่จุใจ ความกระหายข่าวนี้มีสูง ในขณะที่คนเราต้องต่อสู้กับเหตุการณ์ ไม่นึกฝันหรือรับมือกับความเครียด เมื่อคนเรากระหายข้อมูล หรือเนื้อหาข่าวที่มีอยู่ไม่เพียงพอ เขาจะรู้สึกหงุดหงิดพลุ่งพล่าน และรู้สึกไม่ปลอดภัย คนเหล่านี้อาจรวมตัวกัน แลกเปลี่ยนความคิดเห็น แล้วปะติดปะต่อเนื้อหาเรื่องราวตามความนึกคิดของตน นี่ก็คือที่มาของข่าวลือ

ความน่าเชื่อถือของแหล่งข่าวใช้ว่าจะได้รับการยอมรับอย่างทัดเทียมกัน หากขึ้นอยู่กับภูมิหลังและชื่อเสียงเกียรติประวัติที่บุคคลผู้นั้นเคยสร้างไว้ โยห์นแลนด, แจนนิส และเคลลีย์ (Hovland, Janis and Kelley, 1953) กล่าวว่า ข่าวที่ได้รับการยอมรับโดยตัวมันเองแล้ว คนมักจะ ไม่ใส่ใจแหล่งที่มาของข่าวนั้น แต่ถ้าข่าวยังไม่น่าเชื่อถือ หรือยังไม่มีหลักฐานพิสูจน์อย่างแน่ชัด ในสภาวะการณ์เช่นนี้ก่อให้เกิดการสร้างข่าวลือได้บ่อยครั้ง ฉะนั้น จึงจำเป็นต้องมีการประเมินแหล่งที่มาของข่าวนั้น แหล่งข่าวถูกประเมินได้ 2 ทาง คือ ในแง่ของอำนาจ และในแง่ของความน่าเชื่อถือ คำถามต่าง ๆ ที่มีใช้ในการประเมิน ได้แก่ ผู้รายงานข่าวมีผลประโยชน์อะไรหรือไม่ในการเผยแพร่ข้อมูลดังกล่าว เขามีความซื่อสัตย์เพียงพอไหม แรงกดดันในสถานการณ์นั้นจะทำให้เขามีอคติเข้าข้างหรืออนุโลมตามตามความเห็นของคนส่วนใหญ่หรือไม่ ในการรายงานข่าวเขามีความเข้าใจผิดบ้างหรือไม่ เขาทราบข้อมูลนั้นจริงหรือ ข้อมูลที่ได้มาจากการสังเกตส่วนตัวหรือว่ามาจากแหล่งข่าวอื่น ๆ

แคปโลว์ (Caplow, 1947) ยืนยันว่า ข่าวลือที่เกิดจากช่องทางการสนทนามีแนวโน้มว่าจะมีความถูกต้อง หากมีแหล่งข่าวสำหรับตรวจสอบได้ และกระบวนการเลือกสรรช่วยทำให้เกิดความถูกต้องมากขึ้น เมื่อไรก็ตามที่มีเวลามากพอความผิดพลาดในการสื่อสารจะได้รับการแก้ไขด้วยการกล่าวซ้ำ และการปรึกษาหารือกันซึ่งมีส่วนช่วยลดความหลากหลายทางแนวความคิดได้ บัคเนอร์ (Buckner, 1965) กล่าวว่า เมื่อผู้ร่วมวงสนทนาได้วิพากษ์วิจารณ์ แสดงความคิดเห็นย่อมมีการทบทวนเรื่องราวที่เกิดขึ้น ซึ่งจะก่อให้เกิดความถูกต้องยิ่งขึ้น อย่างไรก็ตามข่าวลือที่พัฒนามาจากการสนทนาปรึกษากัน ไม่จำเป็นว่าจะถูกต้องเสมอไป แม้ในการสนทนาที่ใช้ความคิดอย่างรอบคอบที่สุด ผลที่ตามมาก็ยังอาจผิดพลาดได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเวลาที่ไม่มีแหล่งข่าวที่จะรับผิดชอบการรายงานข่าวนั้น นักจิตวิทยาทางนิติเวชได้แสดงให้เห็นว่า แม้จะมีความระมัดระวังอย่างที่สุดข่าวก็ยังผิดพลาดได้บ่อย ๆ บิเน็ต (Binet, 1900) ชี้ว่า กระทั่งคำให้การใน

ศาลที่แม่นยำที่สุดก็ยังมีผิด ส่วนตัวพยานบุคคลเองก็มักแน่ใจในการกล่าวอ้างที่ผิด ซึ่งเขาถือว่าเป็นสิ่งถูกต้อง บอร์สท์ (Borst, 1904) กล่าวว่า แม้แต่คำให้การภายใต้คำสาบาน ก็ยังมีส่วนผิดพลาดอยู่ วิปเปิล (Whipple, 1909) ชี้ว่า เรื่องราวของพยานเองก็ยังมีที่ผิด ถึงแม้ว่าการรับรู้และรายงานเหตุการณ์เกิดขึ้นในเวลาเดียวกันก็ตาม และยังปรากฏว่าการให้ปากคำภายใต้สภาพที่คนเราถูกซักถามนั้นอาจทำให้ความถูกต้องแม่นยำลดน้อยลง การศึกษาดังกล่าวแสดงถึงความยุ่งยากที่เกิดจากการแลกเปลี่ยนทางคำพูด อย่างไรก็ตามยังมีข่าวลือจำนวนมากที่ปรากฏว่าเป็นความจริงในเวลาต่อมา และบางครั้งข่าวที่ไม่ได้รับการใส่ใจ เพราะดูไม่สมเหตุสมผลนั้นแหละที่กลายมาเป็นเรื่องราวความจริง

ข่าวลือก่อตัวขึ้นมาอย่างช้า ๆ จากการสนทนาพูดคุย และตามด้วยการออกความคิดเห็น ซึ่งเนื้อหามักสอดคล้องการคาดคิดของประชาชนทั่วไป และมีความเป็นไปได้มากขึ้น คนเราจะหาทางตีความเรื่องราวที่ยังคลุมเครืออยู่ โดยการคาดเดาว่าน่าจะเป็นไปในทำนองนั้น หรือพยายามหาเรื่องใกล้เคียงกันมาสนับสนุน ยิ่งเรื่องราวที่สร้างได้เยี่ยม ผู้คนก็ไม่ต้องแสวงหารายละเอียดอื่น ๆ เพื่อมายืนยันอีก นอกจากนั้นข่าวจะได้รับการยอมรับมาน้อยแค่ไหนขึ้นอยู่กับความสมเหตุสมผลด้วย และเจมส์ (James, 1987) เคยกล่าวไว้ว่า การไม่เชื่อมิใช่มีความหมายตรงข้ามกับการเชื่อ แต่เป็นการเชื่อในทำนองปฏิเสธเท่านั้น คนที่ไม่เชื่อในข่าวลือนั้น ที่จริงแล้วมีความเชื่ออยู่ในอีกสิ่งหนึ่งที่ตรงกันข้ามต่างหาก

นักจิตวิเคราะห์อธิบายว่า ความปรารถนาและความสนใจจะปรากฏออกมาในรูปข่าวลือ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับกลุ่มคนที่แสดงออกทางอ้อมในการร่วมสร้างข่าวลือ ฮาร์ท (Hart, 1916) โกลเวอร์ (Glover, 1940) รูส์ (Roos, 1943) โคลอมโบ และมอชชีโอ (Colombo and Moccio, 1961) มีความเห็นว่า การร่วมสร้างข่าวลือเป็นกระบวนการชำระล้างอารมณ์ที่ไม่พึงประสงค์ เมื่อความเห็นส่วนตัวขัดแย้งกับข่าวสาร ย่อมมีการสนทนาเพื่อแสดงความรู้สึกในสิ่งที่เก็บกด คนเราอาจได้รับความอึดใจจากการได้พูดถึงบางอย่าง เพื่อพิสูจน์ข้อสงสัย หรือได้พูดถึงผู้อื่นที่ตนไม่ชอบในแง่ขบขัน ยิ่งกว่านั้นคนเราจะสนองตอบต่อความคิดที่สนับสนุนการกระทำของเขาและแสดงออกเพื่อลดอารมณ์เชิงเครียด

ข่าวลือเป็นทางออกอีกวิธีหนึ่งในการแสดงความรู้สึก มีข่าวลือหลายเรื่องที่เราไม่ทราบถึงแหล่งที่มา ไม่มีใครยื่นมือรับผิดชอบในสิ่งที่เขาพูด แต่จะบอกเพียงว่าเป็นสิ่งที่เขาได้ยินได้ฟังมาเท่านั้น ประเด็นสำคัญคือ หลายต่อหลายคนไม่คำนึงอะไรมากนักในเรื่องที่เขาไม่ต้องรับผิดชอบในผลสืบเนื่องของคำพูด ความกลัวที่คนเรามีอยู่ ตลอดจนความสงสัยที่มีอาจเปิดเผยอาจปรากฏออกมาในรูปของข่าวลือ

สภาวะอื่น ๆ ที่เอื้ออำนวยให้เกิดข่าวลือ ได้แก่ ความรู้สึกโศกเศร้าที่เกิดขึ้น และยิ่ง
 เรื่องนั้น ๆ ตูสมเหตุสมผล อาจได้รับความเชื่อถือ แต่ถ้ามียุทธศาสตร์ที่สมเหตุสมผลพอ ๆ กัน
 เรื่องที่สร้างความพึงพอใจมากที่สุดจะได้รับการยอมรับแพร่หลาย

จากการศึกษาของ แมคเกรเกอร์ (McGregor, 1983) ในเรื่องของความชอบส่วนบุคคลที่มีผลต่อการคาดเดาเหตุการณ์นั้น เขากล่าวว่ามีตัวแปรที่สำคัญ 2 ประการ คือ ระดับ
 ความคลุมเครือของเหตุการณ์ และการนำอัตราเข้าไปพิจารณา หากเรื่องใดที่คนเราคาดเดาไม่มี
 ความคลุมเครือเสียแล้ว ก็ไม่เกิดอิทธิพลของความเห็นความชอบส่วนตัว และการนำอัตราเข้าไป
 พิจารณานั้น ความถูกต้องแม่นยำของข้อมูลก็มีได้ถูกมองว่าเป็นเรื่องสำคัญนัก

ข่าวลือมักขยายวงในยามที่ผู้คนเดือดร้อนไม่สบายใจ การเคลื่อนไหวและการแสดงออก
 จะเป็นส่วนที่เด่นในการสื่อสาร เรามักจะเข้าใจข่าวลือจากการสังเกตเฉพาะถ้อยคำเท่านั้น การ
 ชยิบตา การกระซิบเพียงพยางค์เดียว หรือท่าที่มองข้ามไหล่ อาจจะทำให้ความหมายได้ตีความผิด
 แต่อาจปฏิกิริยาเหล่านั้นยากที่จะทำการจดบันทึก

ข่าวลือซึ่งเกิดจากกระบวนการตีความจะสิ้นสุดลงเมื่อประชาชนยุติการพูดและคิดใน
 เรื่องที่กำลังเป็นจุดสนใจร่วมกัน ๆ ข่าวลือเสมือนเป็นความพยายามของคนเราในการรับมือกับ
 สถานการณ์ยุ่งยาก หากปัญหาได้รับการแก้ไข ข่าวลือย่อมยุติลง แต่มิได้หมายความว่าต้องได้
 รับการแก้ไขจนสำเร็จ ข่าวลืออาจยุติได้ในอีกหลายวิธี แต่น้อยคนที่สนใจในประเด็นนี้ คน
 ส่วนใหญ่มักจะมุ่งศึกษาในประเด็นอื่น ๆ

ดูซัท (Dauzat, 1919), เฟชเทอร์ (Fechter, 1934), โรส (Rose, 1940)
 และ แคปโลว์ (Caplow, 1947) กล่าวว่า ข่าวลืออาจยุติได้โดยการพิสูจน์ความจริงหรือมีการ
 ปฏิเสธข่าวลือจากช่องทางการสื่อสารที่เป็นทางการ เมื่อความเชื่อถือศรัทธาในช่องทางการสื่อสาร
 นี้สูง แต่คนเรายังฟังข่าวลืออีกก็คงเนื่องด้วยสาเหตุที่ว่าข่าวจากแหล่งข่าวที่น่าเชื่อถือมากกว่านี้
 มีไม่พอนั่นเอง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงที่เกิดความตึงเครียดต่อเหตุการณ์หนึ่ง ๆ ความเครียด
 จะลดทอนพื้นที่ที่มีคำอธิบายที่พอจะเชื่อถือได้จากช่องทางการสื่อสารที่เป็นทางการ แม้ช่องทางการ
 สื่อสารที่เป็นทางการจะไม่ได้รับการเชื่อถืออย่างจริงจัง หรือแม้ว่ามีมีการปฏิเสธข่าวลืออย่างเป็นทางการ
 ทางการแล้วก็ตาม ข่าวลือก็ยังคงอยู่ได้ อย่างน้อยก็ยังอยู่ในความนึกคิดของประชาชน โดยเฉพาะ
 อย่างยิ่งถ้าข่าวลือนั้นดูน่าเชื่อถือกว่าคำประกาศของทางการ

ในหลายสถานการณ์คนเราไม่มีโอกาสพิสูจน์ความจริง และข่าวลือดูน่าเชื่อถือใน
 สถานการณ์ที่ไม่มีมีการพิสูจน์ดังกล่าว มติเอกฉันท์ที่เกิดขึ้นได้รับการยอมรับเพียงเพราะว่าไม่ปรากฏ
 ข้อโต้แย้ง คนเรามักทึกทักเอาว่าเรื่องราวเป็นเช่นนั้นเช่นนั้น เพราะเห็นว่าคนทั่วไปมีความเชื่อ
 ดังกล่าว ฉะนั้นความเชื่อบางอย่างของประชาชนก็คือข่าวลือที่ไม่เคยได้รับการพิสูจน์

จากการสังเกตและการศึกษาเชิงประจักษ์ สามารถสรุปพัฒนาการของข่าวลืออันสืบเนื่องมาจากภาวะของอารมณ์ได้ดังนี้ (ก) ข่าวลือที่ไม่สอดคล้องกับบรรทัดฐานทางวัฒนธรรม อาจได้รับการยอมรับหากเข้าได้กับสภาพอารมณ์ของผู้คนในขณะนั้น (ข) แม้แต่คำประกาศจากช่องทางสื่อสารที่เป็นทางการ ก็อาจไม่ได้รับการยอมรับหากเนื้อหาไม่เข้ากับบรรยากาศที่ครอบงำอยู่ (ค) กลุ่มชนประกอบไปด้วยผู้คนที่มีความคิดทำนองเดียวกัน ข่าวลือทั้งหลายยังคงดำรงอยู่แม้จะมีเนื้อหาที่ขัดแย้งกัน (ง) ถ้ากลุ่มประชาชนมีการแบ่งแยกเนื่องจากภาวะอารมณ์ที่แตกต่างกัน ค่านิยมของข่าวลือในแต่ละกลุ่มจะสอดคล้องกับสภาพอารมณ์ของกลุ่มนั้น (จ) ในสถานการณ์ที่อาจผันแปร เมื่ออารมณ์ที่ครอบคลุมนั้นมีการเปลี่ยนแปลง ย่อมเกิดข่าวลือหลายครั้งหลายหน ข่าวลือนี้สามารถพิสูจน์กลับไปถึงอารมณ์ที่ครอบงำกลุ่มได้อีกด้วย

สังคมเป็นสิ่งที่ไม่หยุดนิ่ง โลกเราก็ออยู่ในสภาพที่ไม่หยุดนิ่ง ธรรมชาติสภาพชีวิตมีการเปลี่ยนแปลง ความรู้ก็ต้องพัฒนาให้ทันโลก วิฤตการณ์บังเกิดขึ้นในขณะที่เกิดเหตุการณ์ใหม่ ๆ ยังไม่เป็นที่เข้าใจ เข้าใจดี เมื่อสิ่งที่คาดหวังไม่เป็นไปตามนั้น อารมณ์ความรู้สึกใหม่ย่อมบังเกิดขึ้น และความคิดใหม่ ๆ ก็จะมีเกิดขึ้นมาให้เราทดสอบทดลอง ถ้ามนุษย์ยังต้องการดำเนินการประสานงานกันต่อไป ย่อมต้องมีการปรับทิศทางร่วมกัน ฉะนั้นการตั้งข้อสมมติฐานใหม่ ๆ และการยอมรับความคิดที่ปรับเปลี่ยนนับเป็นกระบวนการทางสังคม ข่าวลือเป็นส่วนสำคัญของกระบวนการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว มันมิใช่ปรากฏการณ์ทางพยาธิสภาพ แต่เป็นองค์ประกอบที่สมบูรณ์ของกระบวนการซึ่งช่วยพัฒนาหนทางที่จะรับมือกับเรื่องราวใหม่ ๆ เหตุการณ์ต่าง ๆ ใช้ว่าจะได้รับการอธิบายชี้แจงอย่างกระจ่างชัดจากช่องทางสื่อสารที่เป็นทางการ ข่าวลือจึงเป็นส่วนหนึ่งของความพยายามของมนุษย์ที่จะเข้าใจสิ่งที่เกิดขึ้นในโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงนี้

ทฤษฎีการกำหนดหัวข้อเรื่องพิจารณาโดยสื่อมวลชน (Agenda Setting)

ความคิดในเรื่องบทบาทของสื่อในการกำหนดวาระหรือหัวข้อพิจารณานั้นอันที่จริงแล้วเพิ่งได้รับความสนใจศึกษาเมื่อไม่นานนี้เอง โดยการศึกษาในช่วงแรก ๆ ได้แสดงให้เห็นว่า ความรู้สึก หรือทัศนคติของสาธารณชนในทศวรรษ 1960 นั้น มีความสัมพันธ์หรือขึ้นอยู่กับ การให้ข้อมูล การรายงานข่าวของสื่อมวลชนที่ปรากฏมากกว่าความเป็นจริงที่เกิดขึ้น

หน้าที่ในการกำหนดเรื่องพิจารณานี้เป็นแนวความคิดของ แมคคอมและชอว์ (McCombs and Shaw, 1977) ที่มองว่าสื่อมวลชนเป็นผู้กำหนดเรื่องหรือหัวข้อเกี่ยวกับปัญหา ตลอดจนประเด็นต่าง ๆ ให้ประชาชนผู้รับสารทั่วไปได้รับทราบและตระหนักถึงปัญหาหรือประเด็นต่าง ๆ ตามที่กำหนดไว้ในสื่อเหล่านั้น ๆ ซึ่ง พีระ จิรโสภณ (2530) ได้แสดงความคิดเห็นว่าลักษณะของผล

ของการสื่อสารมวลชนมีผลโดยตรงกับผู้รับสารในระยะยาว ไม่เกิดขึ้นโดยทันที นอกจากนี้ยังเป็นผลในด้านความรู้ ความเข้าใจ ความคิดเห็น ไม่ใช่ผลทางด้านทัศนคติหรือพฤติกรรม แต่เป็นผลในระยะยาวที่สะสมมา

กล่าวโดยสรุป สื่อมวลชนถึงแม้จะไม่ได้มีผลกระทบโดยตรงต่อทัศนคติของบุคคลในเรื่องใดเรื่องหนึ่งในระยะเวลาอันสั้น แต่จากการวิจัยและทดลองในระยะเวลายาวนานก็พบว่า สื่อมีผลกระทบต่อสาธารณชนในเรื่องของการให้ข้อมูลข่าวสาร การมีผลกระทบที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทัศนคติในระยะยาว และการกำหนดวาระหรือหัวข้อพิจารณา ซึ่งเพื่อให้เกิดความเข้าใจยิ่งขึ้น ได้มีนักวิชาการหลายท่านได้สร้างแบบจำลองของการกำหนดวาระ ซึ่งเน้นถึงประสิทธิผลของสื่อมวลชนในการเป็นตัวกลางการให้ข่าวสาร และแสดงให้เห็นว่าเรื่องที่สื่อมวลชนให้ความสนใจมากที่สุดจะถูกรับรู้ว่าเป็นเรื่องที่สำคัญที่สุด (McCombs and Shaw อ้างถึงใน สวนิต ยมาภักย์ และระวีวรรณ ประกอบผล 2528)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประเด็นปัญหา

การให้ความสนใจของสื่อมวลชน
ต่าง ๆ กันการรับรู้ที่ตามมาของสาธารณชน
ต่อประเด็นเหล่านั้น x_1 x_2 x_3 x_4 x_5 x_6 X_1 X_2 X_3 X_4 X_5 X_6

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบจำลองการกำหนดหัวข้อเรื่องพิจารณาของ McCombs และ Shaw

สำหรับการกำหนดหัวข้อเรื่องพิจารณา หรือการจัดระเบียบวาระนับเป็นบทบาทหนึ่งของ สื่่อมวลชน โดยเฉพาะ ในด้านการเมืองซึ่งเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องจะไกลตัวประชาชน และไม่ใช่ว่าเรื่อง ในชีวิตประจำวัน จึงอาจจะละเลยความสนใจหรือไม่ให้ความสำคัญไปโดยไม่รู้ตัว สื่่อมวลชนจึง เข้าไปมีบทบาทในฐานะเป็นผู้กำหนดหัวข้อหรือประเด็นปัญหาด้วยการนำเสนอเรื่องเหล่านั้นซ้ำ ๆ และต่อเนื่อง ซึ่งทำให้ผู้รับเห็นถึงความสำคัญและสนใจกับข่าวนั้น ๆ ก็ได้ ซึ่งลิพพ์มันน์ (Lippmann, 1959) ได้กล่าวไว้ว่า สื่่อมวลชนมีบทบาทในการสร้างภาพต่าง ๆ ในสมองของเรา ซึ่งสอดคล้อง กับหลักการของทฤษฎีการกำหนดหัวข้อพิจารณาโดยสื่อมวลชนที่มองว่าการที่สื่อมวลชนให้ความสนใจ โดยการเน้นการนำเสนอเนื้อหาข่าวบางข่าว และไม่เน้นการนำเสนอในบางเรื่อง โดยการ พิจารณาจากหลักเกณฑ์คุณค่าของข่าวนั้น จะมีผลกระทบทำให้ผู้รับสารรับรู้ความสำคัญของเรื่องราว ต่าง ๆ ในสังคมตามที่สื่อมวลชนเน้นการนำเสนอ เช่น หากสื่อมวลชนเน้นการนำเสนอข่าวการ ประทศนางงามมากกว่าข่าวการอภิปรายไม่ไว้วางใจคณะรัฐมนตรี ก็จะส่งผลกระทบทำให้ผู้รับ สารให้ความสนใจกับการประทศนางงามมากกว่าการอภิปรายไม่ไว้วางใจคณะรัฐมนตรี

ข้อสมมุติฐานของทฤษฎีการกำหนดหัวข้อเรื่องพิจารณาโดยสื่อมวลชนมีดังนี้

1. บุคคลมีความปรารถนาที่จะให้ตนเองได้รับการบอกกล่าวเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม
2. สื่อมวลชนเปิดโอกาสในฐานะเป็นหนทาง หรือวิธีการที่ทำให้บุคคลได้รับการบอก กล่าวเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม
3. เนื่องจากแหล่งข่าวมีจำกัด ดังนั้นสื่อมวลชนจึงเป็นหนทางที่มีประสิทธิภาพมากที่สุด สำหรับสมาชิกผู้รับสาร ในอันที่จะทำให้ตนเองได้รับการบอกกล่าวอยู่เสมอ
4. ข่าวสารจากสื่อมวลชนถ่ายทอดไปสู่ผู้รับสารนั้น ผู้รับสารสามารถพิสูจน์ได้จากการ ที่เข้าไปเกี่ยวข้องกับประเด็นปัญหาต่าง ๆ
5. สื่อมวลชนจะก่อให้เกิดความรู้สึกว่าประเด็นหรือเรื่องราวใดที่สำคัญมากกว่า อัน เป็นผลเนื่องมาจากเทคนิคของการคัดเลือกข่าวสาร
6. สมาชิกผู้รับสารจะเกิดการยอมรับการเน้นความสำคัญของข่าวสารหรือประเด็น เนื้อ หาของสื่อมวลชนจนกลายเป็นความคิดเห็นของตนเอง

ในเรื่องของการกำหนดวาระทางการเมือง ก็มีการวิจัยกันมากพบว่า การให้ความสำคัญ กับเรื่องใดเรื่องหนึ่งของสื่อมวลชนสัมพันธ์กับความสำคัญของเรื่องนั้น ในความคิดของผู้รับสาร ดังนั้น สื่อมวลชนก็สามารถที่จะกำหนดทิศทางความสนใจของประชาชนให้เป็นไปในทางที่สนับสนุนในระดับ พื้นฐานต่อระบบการเมือง เศรษฐกิจและสังคมที่เป็นอยู่ บทบาทของสื่อมวลชนในด้านการให้ข่าว-

สารข้อมูลจึงมีความสำคัญในกระบวนการทางการเมืองและนโยบายสาธารณะในปัจจุบัน เพราะคนมักคิดว่าการเมืองเป็นเรื่องไกลตัว ไม่สนใจจนกระทั่งมีการนำเสนอโดยสื่อมวลชน คนจึงค่อยเรียนรู้และทำความเข้าใจมากขึ้น ซึ่งสิ่งเหล่านี้มีผลต่อองค์ประกอบของข้อเสนอทางนโยบาย

ทฤษฎีสัญญาวิทยา (Semiology)

การศึกษาสัญลักษณ์เกิดขึ้นมาเป็นเวลานาน ตั้งแต่ความสนใจของนักปรัชญาสมัยกลาง แต่การวิเคราะห์ทางสัญญาวิทยาใหม่เริ่มมาจากการศึกษาของ ซอร์ซูร์ (Saussure, 1960) นักภาษาศาสตร์ชาวสวิส และ เพียซ (Peirce, 1958) นักตรรกวิทยา และนักปรัชญาชาวอเมริกัน หนึ่งในผู้ก่อตั้งสาขาสัญญาวิทยาในอเมริกา โดยเฉพาะ ซอร์ซูร์ ถือกันว่าเป็นบิดาแห่งศาสตร์นี้ เพราะเป็นผู้เปิดศักราชใหม่ในวิชาภาษาศาสตร์ด้วยการแยกภาษามาศึกษาในเชิงของสิ่งที่เป็นระบบ (systems) ในตัวของมันเอง เป็นการสร้างความแปลกใหม่ให้กับวงการภาษาศาสตร์ในอดีตที่เป็นการศึกษาเชิงประวัติศาสตร์ และการศึกษาเชิงเปรียบเทียบมาโดยตลอด

การนำทฤษฎีสัญญาวิทยาเข้ามาใช้ศึกษาการสื่อสารของมนุษย์ถือเป็นการศึกษาแนวใหม่ และเป็นจุดเน้นที่ต่างไปจากการศึกษาดั้งเดิมในอดีต ที่มุ่งศึกษาการสื่อสารแบบเป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องอยู่กับสาร ช่องทาง เครื่องส่ง ผู้รับ เสียงรบกวน และการตอบกลับ ซึ่งถือกันเป็นพื้นฐานว่าการสื่อสารเป็นการขนถ่ายของสารจาก A ----> B ในลักษณะการศึกษาการไหลของข่าวสารแบบเป็นเส้นตรง จากผู้ส่งถึงผู้รับ ในแง่ของการศึกษาประสิทธิผลและตัวผู้รับสาร (อ้างถึงใน วันดี ทองงอก 2534 : 16)

ฟิสก์ (Fiske, 1982) กล่าวว่า ทฤษฎีสัญญาวิทยาเป็นทฤษฎีจำเป็นที่จะนำมาอธิบายการสื่อสารของมนุษย์ในแนวทางที่จะศึกษาว่าการสื่อสารคือ จุดกำเนิดของความหมาย (meaning) ในฐานะที่การสื่อสารคือกิจกรรมของมนุษย์ที่ต้องเกิดขึ้น ซึ่งการศึกษาตามแนวทางนี้จะไม่สนใจเรื่องความล้มเหลวของการสื่อสาร และไม่เกี่ยวข้องกับประสิทธิผลและความถูกต้อง แต่เป็นแนวทางการศึกษาเชิงสังคมหรือความแตกต่างของวัฒนธรรมระหว่างผู้ให้และผู้รับสารนั้น ตลอดจนความหลากหลายของความหมายภายในระบบของภาษา วัฒนธรรมและความเป็นจริงที่ไม่สามารถแสดงผลเป็นลูกศรหรือเป็นเส้นตรงของกระแสการไหลของข่าวสาร แต่เป็นการศึกษาเชิงโครงสร้าง (Structural model) ที่มีลูกศรเป็นบางส่วนที่ชี้ให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างส่วนประกอบต่าง ๆ ที่เป็นตัวสร้างความหมาย โดยมุ่งความสนใจไปที่การวิเคราะห์โครงสร้างที่เป็นความสัมพันธ์ที่ทำให้สารหมายถึงบางสิ่ง หรืออะไรที่มันสร้าง เครื่องหมายบนกระดาษหรือเสียง ไปยัง

สารที่จะถูกส่งออกไปในการสื่อสารแต่ละครั้ง ดังนั้นการศึกษาแนวสัญวิทยาวิทยาถือว่าตัวกำหนดของการสื่อสารขึ้นอยู่กับสังคม และสิ่งรอบตัวบนโลกของมนุษย์ไม่ใช่ขึ้นอยู่กับกระบวนการของการสื่อสาร พิสูจน์แล้วว่า การสื่อสารของมนุษย์สามารถจำแนกเป็น

1. วจนภาษา (Verbal Communication) หมายถึง การสื่อความหมาย โดยผ่านทางสัญลักษณ์ภาษา รหัส สัญลักษณ์ และเครื่องหมาย เป็นต้น

2. อวจนภาษา (Non-Verbal Communication) เป็นการสื่อสารที่ส่งผ่าน Presentational Code ได้แก่ กิริยาท่าทาง การเคลื่อนไหวตา รวมถึงระดับของเสียง อวจนภาษามีข้อจำกัดแต่เพียงการสื่อสารแบบซึ่งหน้า หรือการสื่อสารที่ผู้ส่งสารทำการสื่อสารอยู่ในขณะนั้น การส่งผ่านข้อมูลในเชิงความหมายที่ใช้เชื่อมโยง (indexical meaning) ผู้รับสารจะต้องเรียนรู้ข้อมูลหรือสภาพการณ์ของผู้ส่งสารจากสิ่งที่ผู้ส่งสารบ่งชี้ เช่น อารมณ์ ทศนคติ สถานการณ์ทางสังคม และอื่น ๆ ผู้ส่งสารสามารถที่จะใช้รหัสบอกลักษณะความสัมพันธ์ที่ผู้ส่งสารต้องการสื่อสารกับผู้รับสารได้ด้วยการใช้กิริยา ท่าทาง ระดับเสียง การสื่อสารแบบอวจนภาษานับเป็นการสื่อสารที่ส่งผ่าน Presentational Code อย่างไรก็ดีตามก็สามารถแสดงออกโดยข้อมูลแบบ Representational ภาษาเขียนสามารถที่จะมีคุณลักษณะของเสียง (Tone of Voice) ได้เช่นกัน ซึ่ง ได้แก่ ระดับเสียง น้ำเสียง เสียงที่เน้นพยางค์อักษร เป็นต้น รูปภาพสามารถสื่อถึงความสนุกสนาน หรือความเศร้าสลด เป็นรูปแบบของการสื่อสารข้อความหรือความคิดในสิ่งที่มิได้อยู่ ณ ที่นั้น เกี่ยวข้องกับการสร้างสารหรือข้อความซึ่งเป็นอิสระจากตัวผู้ส่งสารหรือสถานการณ์ภาษาพูด หรือภาพถ่าย เป็นตัวอย่างหนึ่งของ Representational Codes

แนวคิดและทฤษฎีที่ได้เสนอมานี้นำมาใช้ เพื่อเป็นกรอบความคิดในการวิเคราะห์ "ข่าวไม่เป็นทางการ" เกี่ยวกับสถานการณ์น้ำมันในประเทศไทย โดยที่แนวคิดเกี่ยวกับข่าวลือได้ถูกนำมาเป็นแนวทางในการวิเคราะห์ถึงลักษณะและกระบวนการนำเสนอ "ข่าวไม่เป็นทางการ" เกี่ยวกับสถานการณ์น้ำมัน ส่วนแนวความคิดเกี่ยวกับการกำหนดหัวข้อเรื่องพิจารณาของสื่อมวลชนถูกนำมาใช้ในการวิเคราะห์ถึงการหยิบยกประเด็นปัญหาของผู้เขียน และใช้ทฤษฎีสัญวิทยาเพื่อนำไปสู่ความเข้าใจในอวจนภาษาที่แฝงอยู่ในลีลาการเขียนของผู้เขียน "ข่าวไม่เป็นทางการ" ในการนำเสนอข่าวเกี่ยวกับสถานการณ์น้ำมันในประเทศไทย เพื่อจะนำไปสู่ความเข้าใจในกระบวนการนำเสนอ "ข่าวไม่เป็นทางการ" ของผู้เขียน